

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 26.03.1975, sp. zn. 1 Cz 28/75, ECLI:CZ:NS:1975:1.CZ.28.1975.1

Číslo: 37/1975

Právní věta: Ustanovenie § 17 ods. 1 vyhlášky č. 107/1965 Zb. o dodávke elektriny obyvateľstvu, ktoré stanoví dodávateľovi elektriny obdobie šiestich mesiacov na vyúčtovanie dodanej elektriny, nemá vplyv na posúdenie premlčania a behu premlčacej doby na uplatnenie nárokov zo zmlúv o poskytovaní služieb podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 26.03.1975

Spisová značka: 1 Cz 28/75

Číslo rozhodnutí: 37

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Lhůty, Promlčení, Služby

Předpisy: 40/1964 Sb. § 222 107/1965 Sb. § 17

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 37/1975 sb. rozh.

Ustanovenie § 17 ods. 1 vyhlášky č. 107/1965 Zb. o dodávke elektriny obyvateľstvu, ktoré stanoví dodávateľovi elektriny obdobie šiestich mesiacov na vyúčtovanie dodanej elektriny, nemá vplyv na posúdenie premlčania a behu premlčacej doby na uplatnenie nárokov zo zmlúv o poskytovaní služieb podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 26. 3. 1975, [1 Cz 28/75](#))

Žalobca navrhol, aby súd uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi 1203,40 Kčs ako nedoplatok za odber elektriny v prvom polroku 1973.

Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť z toho dôvodu, že nie je možné, aby vznikol pri preddavkových platbách po 50,- Kčs mesačne za jednej polrok nedoplatok vo výške, aká je uvedená v žalobe, Súčasne namietal premlčanie pohľadávky žalobcu.

Okresný súd vo Zvolene rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 400,- Kčs a 48,- Kčs trov konanie; v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že týmto rozsudkom súdu prvého stupňa bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Podľa ustanovenia § 101 O. z. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach Občianskeho zákonníka uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa pravo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa ustanovenia § 18 ods. 1 a 2 vyhlášky č. 107/1965 Zb. za odobratú elektrinu platí odberateľ organizácii spojov poverenej vykonávaním sústredného inkasa opakujúcich sa platieb obyvateľstva. Platby sa uskutočňujú jednak formou mesačných preddavkov, jednak pri vyúčtovaní na základe odpočtu elektromeru. Výšku preddavkov určí dodávateľ podľa priemeru za šesťmesačný odber za rovnaké obdobie predchádzajúceho roku a u nových odberov podľa počtu a veľkosti prihlasovaných elektrických spotrebičov a predpokladaného odberu.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky dodávateľ vyúčtováva dodávanú elektrinu podľa odpočítania za obdobie šiestich mesiacov.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa nepostupoval dôsledne podľa citovaných ustanovení.

Súd prvého stupňa považoval za preukázané, že po vyfaktúrovaní odberu za žalobcom uvedené obdobie došlo k reklamácií zo strany spotrebiteľa-odberateľa elektrickej energie, že na základe tejto reklamácie bol daný elektromer zaznamenávajúci odber elektrickej energie na preskúšania a že pri úradnom overovaní neboli zistené žiadne nedostatky, že dodávateľ urobil aj ohliadku domácnosti spotrebiteľa a zistil, že mohlo dôjsť k vyššej spotrebe, ktorú preddavková platba nemohla pokryť, že nebol ani dobrý prístup k elektromeru, takže sa mohlo stať, že pracovník odpisujúci spotrebu neodpísal skutočnú spotrebu, ale je len odhadol, a keď napokon došlo predsa k zaznamenaniu skutočnej spotreby, zistil sa nedoplatok predstavujúci pomerne vysokú sumu.

Súd prvého stupňa posudzoval vec podľa ustanovení vyhlášky č. 107/1965 Zb. a dospel k záveru, že k porušeniu tejto vyhlášky došlo aj zo strany dodávateľa aj zo strany spotrebiteľa.

Podľa názoru súdu prvého stupňa došlo zo strany pracovníkov dodávateľa k porušeniu povinnosti tým, že spotrebu elektrickej energie neodpisovali, ale určovali ju len odhadom. Súd vypočul svedka J. P., vedúceho odbytu u n. p. SEZ v Z., ktorý preskúšal elektromer u žalovaného a zistil, že elektromer odpočítava spotrebu elektrického prúdu správne. Tento svedok uviedol, že k elektromeru nie je dobrý prístup, keďže je v uzavretom dvore, ktorý stráži pes, že elektromer má železné dvierka, ktoré nemajú výrez pre odpočet, takže je možné, že odčítač alebo montér sa nedostal k elektromeru a spotrebu elektrického prúdu iba odhadol, pričom skutočná spotreba sa nakoniec zistila až pri odpočte za prvý polrok 1973, keď už bolo jasné, že skoršie odpočty zrejme neboli správne robené. Súd prvého stupňa však nevypočul osoby, ktoré robili v predchádzajúcich obdobiach odpočty spotreby elektrickej energie, či pri odpočtoch zisťovali údaje na elektromere a či spotrebu určovali iba odhadom. Nevypočul o tom ani žalovaného.

Súd prvého stupňa potom dospel k záveru, že nedoplatok žalovaného za odber elektriny predstavoval polročne sumu 100,- Kčs, čo teda za obdobie dvoch rokov robilo 400,- Kčs a na zaplatenie tejto sumy súd žalovaného zaviazal. Námietskou premlčania sa nezaoberal.

Pri určení výšky nedoplatku za polrok v sume 100,- Kčs vychádzal z porovnania faktúr za predchádzajúce obdobia. Zistil pritom, že faktúry zneli na minimálne sumy; preto za podklad pre svoj výpočet vzal súd faktúru za obdobie od 19. 7. 1972 do 22. 2. 1973, keď sa mesačne spotrebovalo 185,3 kWh elektrickej energie. Nedoplatok za toto obdobie bol by pri zálohových platbách 50,- Kčs predstavoval približne 50,- Kčs. Preto súd prvého stupňa vychádzal z polročného nedoplatku 100,-

Kčs.

Žalobca však žaloval o nedoplatky za spotrebu elektrického prúdu za prvý polrok 1973, ale súd prvého stupňa mu priznal nedoplatky za 2 roky. Prečo priznal nedoplatky za celé toto obdobie, v rozsudku neodôvodnil, aj keď z obsahu spisu nevidno, či žalobca žiadal priznať nedoplatky i za dobu dlhšiu ako pol roka a za akú dobu.

Pre vyúčtovanie a platenie dodávky elektriny podľa ustanovenia § 17 ods. 1 vyhlášky č. 107/1965 Zb. je vyúčtovacie obdobie podľa odpočítania za obdobie šiestich mesiacov. Stanovenia tohto obdobia však nemá vplyv na premlčania nároku. Premlčanie nároku v danom prípade treba posudzovať podľa ustanovenia § 101 O. z., keďže pri dodávke elektriny ide o službu podľa ustanovení § 222 a nasl. O. z.

Súd prvého stupňa nezistil spoľahlivo (prípadne aj za pomoci znalca), koľko žalovaný dlhuje na nedoplatkoch za odber elektrického prúdu, za aké obdobie, a či je dôvodná námietka premlčania uplatnená žalovaným. Porušil preto svojím rozhodnutím zákon v ustanoveniach § 6, § 120 odst. 1 a § 153 O. s. p. v súvislosti s ustanoveniami § 101 O. z. a § 18 vyhlášky č. 107/1965 Zb.